

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum
fuerit. Joannis 12. Thema: Mortificatio corporis, vivificatio est mentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

AUGUSTUS.
IN FESTO S. LAURENTII
MARTYRIS.

CONCIO PRIMA.

Amen, Amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet, si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Joannis cap. 12.

Mortificatio corporis, maximum fructum adfert animæ.

Sægidii Fratris Ordinis Capucinorum assertum est: Si quis vult benè videre, eruat oculos, & fiat cœcus, si quis vult benè audire, fiat surdus, si quis vult benè loqui, fiat mutus, qui vult benè ambulare, abscindat pedes; si quis vult benè operari, præscindat manus: Verbo; si quis vult benè vivere, vivere feliciter, hsc, & in æternum, se ipsum mortificet. *Si homo mortuus fuerit per omnimodam vitæ abnegationem, copiosum producet fructum spiritualem,* scribit Deaponte lib. 5. cant. exhort. 18. §. 2. juxta verba Thematis: *Amen Amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram &c.* Et iterum: *Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam.* Qui Christi sunt, inquit Apostolus ad Galatas cap. 5. carnem suam cruciferunt cum vitiis, & concupiscentiis suis. Et 2. ad Corinth. c. 4. Semper mortificationem JESU in corpore

(T) 2

corpo

corpore nostro circumferentes, ut & vita JESU manifestetur in
 corporibus nostris. Patres audiamus: Augmentum charitatis,
 diuinatio est cupiditatis, inquit Magnus Augustinus, unde fa-
 tetur de utilitate jejunii: Excrucio me plane, ut ille parcat, do
 de me paenam, ut ille subveniat, ut placeam oculis ejus, & dele-
 s. Augustin. Etem suavitatem ejus. Et iterum Serm. 44. Victoria nostra,
 gloria nostra intus est, non foris est, foris despici, intus electi.
 Hoc est salvationis nostrae principium, (docet S. Bernardus Serm.
 S. Bernardus. 3. de circumcis.) cum incipimus respire, quod diligebamus, de-
 lere, unde gaudebamus, amplecti, quod timebamus, sequi, quod
 fugiebamus, optare, quod contemnabamus. Unde Cassianus
 Cassianus. lib. 4. instit. c. 43. scribit: Mortificatione voluntatum vitia ex-
 stirpantur, & marcescunt universa; expulsione vitiorum, vi-
 tutes fructificant, atque succrescunt; pullulatione virtutum, pa-
 ritas cordis acquiritur; puritate cordis Apostolicae charitati per-
 fectio possidetur. Perbenè scribit Climacus gradu. 4. collat. I.
 Climacus. Initium quidem mortificationis, vel membrorum corporis, vel
 animæ, voluntatis labor est; medium vero interdum labor, in-
 terdum requies, finis autem jam omni motu perturbatione,
 omnique laboris sensu caret. Sicut, quod seminatur, non vici-
 f. Gregorius. ficitur, nisi moriatur prius, sic qui mundo, & concupiscentiis eju-
 non moritur, in fructu bonorum operum non multiplicatur, sa-
 perest ergo, ut mortificemus membra nostra, quæ sunt super ter-
 ram, quatenus nos vivifecit Author vita, perorat S. Gregorius
 in Psal. 142. Si autem spiritu facta carnis mortificaveris, ui-
 vetis, inquit S. Paulus ad Rom. c. 8. Desuper S. Thomas: Si
 autem spiritu, id est, per spiritum mortificaveritis facta carnis,
 id est opera, quæ ex concupiscentia carnis proveniant, vivet
 vita gratiae in presenti, & vita glorie in futuro. Hoc funda-
 mentum est salutis nostræ, mortificare scilicet, abnegare, resigna-
 re nos ipsos, docet Henricus Suso Serm. 2. Verè si mortifi-
 veritis carnem, per spiritum vivetis, appetitum sensituum p[er] R[edactio]

rationem viriliter restringendo, vivetis vita gratia, & postea S. Bruno.
gloria; nam quicunque aguntur Spiritu Dei (quod est mortificare
facta carnis) hi sunt filii Dei, & hec est vita aeterna. Conciona-
tur S. Bruno super epist. S. Pauli octavam. Concludit S. Gre-
gorius lib. 4. in 1. Regum cap. 10. *Ipsa mortificatio cordis, quid
est aliud, quam preparatio aeternae beatitudinis.* Implorata S.
Spiritus gratia desuper Conceptus pandam.

CONCEPTUS I.

Salvator noster apud S. Matth. cap. 11. prædictit, per vim Confirmatio-
& violentiam regnum cœlorum acquirendum esse; *Regnum cœ-
lorum vim parit, & violenti rapiunt illud.* Hæc vis, &
violentia in quo consistit? Dico in motu quodam, qui motus na-
turali inclinationi ad rem aliquam est contrarius; exempli causa:
Lapidem in altum projicis, motus ille, lapidi sursum, est motus
violentus, quia lapis, ut potè natura sua gravis, natura sua tendit
deorsum; sursum ergo qui lapidem jacit, naturæ ejus vim infert;
sic etiam, qui navigat adverso flumine impetuoso, motum facit
violentum. Natura humana nonnè ex naturæ insinuetu & dicta-
mine, ad meras voluptates, ad epulas delicatas, ad divitias, ad
honores aspirat, ad satisfaciendum appetitum, ad vindictam inju-
riarum sumendam inclinat, qui ergo naturæ resistit, contra na-
turæ appetitum agit, hic vim, & violentiam sibi facit; sed quo
medio naturæ ita resistitur? utique mortificatione corporis, ac
sensuum; qui abstinet à voluptatibus, imò flagellando, jejunan-
do, carnis illecebras refrænat, qui non tam à delicatis bolis absti-
net, imò vilissimos cibos, cinere ac felle aspergit, vix solam fa-
mem solatur; qui offendissimis sibi benefacit, divitias spenit, &
paupertatem elit; contemptum honoribus præponit, hic, hic
vim, & violentiam sibi injicit, naturæ contrariatur, regnum cœ-
lorum rapit, & prædatur. Ergo mortificatio corporis, & sen-
suum, est illa vis, illa violentia, ille aries, quo cœli janua reser-
atur; illa scala, quâ Paradisi mœnia conciduntur; illa fortitudo,
quâ regni cœlestis dominium, ac possessio acquiritur. Hoc Deus
ipsecharum suum servum Moyſen, & Ezechielem edocere voluit.

(T) 3

CON-

CONCEPTUS II.

Statuit teroptimus Deus Moysi singulares gratias exhibere, nempè in Duxem & Principem populi Israelitici constitutre, imò Deum Pharaonis praficere. Ad hunc finem Deus Moysi apparuit in rubo: *Apparuit ei in flamma ignis de medio rubi Exodi 3.* Moysi etiam jam jam ad suavissimum colloquium ascendere volenti, mandat Deus: *Solve calceamenta de pedibus tuis.* Cur quæso Deus Moysen gratiā, & promissione terræ electe dñe volens, apparuit in rubo, cur cœlestibus deliciis, & alloquo Dei, ut perfruatur Moyses, calceos solvere jubetur? Per rubum spinosum, & acutum, mortificationem corporis, & servum, Pierius intelligit, in rubo apparuit Deus Moysi, gratias ei conferre volens singulares, indicans: Mortificatione corporis ac sensuum, Dei favores, & gratias singulares acquiri, ac certitudinem patris cœlestis obtineri. Audiat S. Ambrosius de Moysē scribens lib. 2. de Par. cap. 23. *Etenim vñctor passionum omnium, nec ullus pñctus illecebris scculi, mentem regens, carnem subjiciens, & negligi quadam auctoritate castigans, nomine Dei vocatus est, usque militudinem cuius scilicet, perfecta virtutis ubertate, formauit.* Hinc jubetur & Moyses exuere calceos, ut colloquio, & consortio Dei fruatur, calceos exuere, est affectum, & appetitum ad terrena, & transitoria per mortificationem deponere, inquit S. Augustinus, & concludit S. Ambrosius lib. de fuga scculi cap. Si videre vis Deum sicut Moyses, solve calceamenta pedum tuorum, solve vincula scculi, relinque calceamentum, quod terrum est.

CONCEPTUS III.

Ezechieli in visu cœleste Jerusalem monstratum est, & erat illud multis portis repletum, erat porta versus orientem, alia ad occidentem, alia versus meridiem, alia ad aquilonem. Cupiens Propheta hanc civitatem cœlestem ingredi, per quam putatis portam introductus est? & ei introitus patuit? dicit S. Propheta: *Et introduxit me per portam, qua respiciebat ad Aquilonem.* Per portam ad Aquilonem Propheta in cœlesti Jerusalem introductus

ductus est, cur per portam ad Aquilonem? Ab Aquilone veniunt venti asperi, frigidæ tempestates naturæ humanæ contrariantes, corpus afflgentes, & mortificantes: *Ab Aquilone omne malum.* Omne, inquam, corporibus, & naturæ nostræ adversum venit; Aquilo ergo ex mente S. Hieronymi est symbolum rigidæ, & austerae corporis, ac sensus mortificationis, per portam Aquilonarem introducitur. Propheta omnium primò in cœlestes illam mansionem, ad indicandum; per corporis, ac sensum nostrorum mortificationem, per liberam tolerantiam rerum nobis adversantium ac contrariarum, ut per fugam voluptatum, contemptum honorum, carnis per jejunium, & abstinentiam macerationem, per sui ipsius abnegationem, vilipensionem, abjectionem, humiliationem, patere certum ingressum in cœlestis Jerusalém, perveniri ad fruitionem æternorum gaudiorum. Sic concludente S. Hieronymo in Ezech. *Sic enim (per mortificationem inquam) pervenitur ad perfectam virtutem, hoc est, ad favorem Austri, & ad portam orientalem, in qua oritur Sol Justitiae.*

CONCEPTUS IV.

Mirabilia sunt, quæ cum Jacobo contigerunt Genes. 32. Jacob Deum amplectere cupiens in pede lœditur, tetigit nervum femoris, & statim emarcuit. Benedictionem à Deo Jacob postulat: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Super hanc supplicem Deus querit? *Quod est nomen tibi?* respondit: *Jacob.* At ille, nequaquam, inquit, *Jacob appellabitur nomen tuum, sed Israël.* Cur quælo Jacob ad amplexus amorosos Dei in pede lœditur? Cur Jacob benedicendus alio nomine Israël vocatur? Per pedes inordinatos affectus, cupiditates mentis intelligit S. Bernardus Serm. in Cantic. In pede lœditur Jacob, nervus femoris marcescere debuit, ut cupitis DEI amplexibus fruatur, discat Christianus, pedem & nervum cupiditatem, terrenarum delectationum, per voluntarias mortifications atterendum, lœdendum, ac truncandum esse, ut Dei suavissimis favoribus, gratiosissimis

sissimis amplexibus perfruatur. *Infirmitas fortitudo carnis* (per mortificationem, inquam, corporis & sensuum) & crescit in nobis fortitudo amoris divini, perorat S. Gregorius hom. 14. in Ezechiel. Et S. Augustinus tractatu 2. in Joannem habet: Recedit amor mundi, & inhabitat amor Dei. Jacobum benedicens Israel vocat; Jacob, idem quod Luctator, Israel idem, quod videns Deum. Iterum documentum; luctamine, certamine, mortificatione corporis & sensuum, ad Dei visionem pervenitur, benedictiones uberes a Deo impetrantur: audite Lippomannum in Genes. *Prius in campo actionis, & contra passiones rationem perturbantes fortiter prevalere debemus, & tunc ad ipsum contemplationis arcem descendere.*

CONCEPTUS V.

Gedeon insignem victoriam obtinuit contra Madianitas, Jud. 7. Desideratis scire quibus armis? dicit Scriptura: cum hydrias, vasa testacea confregisset: Academicus emblematis loco subscribit: *E fractis victoria testis.* Quid corpus humanum est aliud, quam vas figuli, testa lutea, corpori nostro incessanter adversantur hostes barbari, caro, mundus & Daemon, volumus contra hos hostes insignem reportare victoriam, & bravium beatitudinis aeternae reportare, lutea corporum nostrorum vasa, cibris castigationibus confringamus, mortificemus, suadente Apostolo ad Coloss. cap. 5. *Mortificate membra vestra, qua sunt super terram.* Corpus enim coopertum cilicio, Diabolus perhorrit, inquit S. Ambrosius ad Virg. lapsum.

CONCEPTUS VI.

Fili i Israël intrarunt in terram electam Duce ac comite Moysè & Aaron, Psal. 76. *Deduxit populum suum in manu Moysi & Aaron:* inibi tum præsidium Solymæa mœnia ædificarunt, una manu tenentes gladium, & altera trullam cementariam, Nemicæ c. 4. una manu suâ faciebat opus, & altera tenebat gladium.

dium. Cur filios Israël per Moysen & Aaron, hos duos Deus in terram electam deduci voluit? & cur Judæi Solymæa mœnia ædificantes, in manu unâ gladium, in alterâ trullam coementariam tenuerunt? Origenes hom. 27. in Numer. Per Moysen intelligit legem, decalogum inquam, & decem Dei præcepta, per Aaron verò & Sacerdotem intelligit corporis mortificationem, summus enim Sacerdos alteri rei non intendebat, quam jugulandis mactandisque victimis. Deduxit ergò Deus populum suum in manu Moysis, & Aaron, quasi in terram electam, in coeli gaudia securissimi Duces sint, lex Dei, ac mortificatio, mortificatio corporis ac sensuum ideo, quia hæc mediæ, hæc comite, lex Dei cautius observatur, sanctius custoditur, perfectius adimpletur. Verba Origenis sic concludunt: *Moyses judicat, Aaron sacrificat Deo per immolandi peritiam, opus est ergo, ut exeentes de Ægypto, non solum scientiam legis & fidei, sed operum, quibus Deo placetur, habeamus &c. cum animæ virtus purgantur, manus Aaron operatur in nobis, & manus Moysis nobiscum est, cum ad hæc ipsa intelligenda illuminamur ex mente.* Judei tutum præsidium sibi ædificantes in manu unâ gladium, in alterâ trullam coementariam tenebant; quod trullam in manu teneant non miror, hoc enim ædificandi est instrumentum, sed ad quid, & alterâ manu tenent gladium? Non erravero dicendo: per trullam opera, & labores pios, posse intelligi, per gladium verò corporis mortificationem; ut ergo feliciter operibus nostris, orationibus, jejuniis, eleemosynis, alisque virtutum actibus meritorum fabricam nobis construamus, quasi unâ manu trullam tenentes, teneamus & alterâ manu gladium mortificationis, quo carnis tentationes, Diaboli, & mundi suggestiones, à piis operibus nos detinentes, vel impedire volentes, repellamus. Indicat hoc magnus Apostolus 2. ad Corinth. cap. 6. *In omnibus nos exhibeamus sicut DEI ministros, in multa patientia, in charitate non scita, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiae à dextris, & à sinistris.*

Pars. II.

(U)

CON-

CONCEPTUS VII.

Animam electam ad empyreum conscendens oculis vestris contemplandam propono: *Ascendit per desertum, sicut virgula fumi.* Cantic. 3. capite 5. describitur gustus gaudiorum, quo anima electa nunc æternum perfruitur. *Mel & lac sub lingua ejus.* Quo duce ac comite, anima empyreum ascendit? quo medio, mel & lac, æternorum gaudiorum obtinuit? dicit medium facere Canticorum liber: *Ascendit ex aromatibus myrrhae.* Cantic. 3. *Labia ejus distillaverunt myrrham primam.* Myrrha, dux & comes est animæ electæ ad astra, myrrha medium est acquisitionum æternarum dulcedinium: & quomodo myrrha? Myrrha aroma est amarum, tritum symbolum mortificationis corporis, & sensuum. Myrrha, mortificatione corporis, animam concomitante, eam ad superos elevabit: Myrrha, mortificatione mediante, per gustatur mel & lac æternarum dulcedinium. *Cum mortificata fuerit carnalitas, & propria voluntas, tunc fluent virtutum aromata, & per consummationem & triumphum hujus laboris venitur ad culmen perfectionis.* Concludit Richardus à S. Viatore in Cantica cap. 5. Et S. Gregorius: *Christus mortificatione vite ad perfectionem perducta, electum ab hac vita succidens, ad cœlestè horreum cum sanctâ opinione inducit.*

Hortor ergò cum S. Paulo ad Collosi. 3. Mortificate membra vestra, que sunt super terram; & ad Rom. 8. Si enim spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

Amen.

IN FESTO